

IN LIBRVM ARIST. DE ANIMALIVM PRO.
GRESSV, N. LEONICI THO. PARAPHRASIS.

E ijs animalium partibus quæ ad eum qui per locum est motum commodæ necessariæque esse videntur, cur eiusmodi carum vnaquæque existat, & quam obrem eæ animalibus sint congenitæ omnibus, in præsentia cōsiderare decre uimus: ijsq; insuper addemus cum partium earum quæ in uno eodemq; sunt animali, inter se inuicē differentias, tum eas etiam quibus eæ ipse à diuersorū formaque sciugatorum animalium partibus distare videntur. Verum quò res ordine procedat suo, non ab re in primis ea præponenda esse duximus, de quibus posthac futurus est sermo. Est igitur primo quidē loco scrutādum quotnam paucioribus q̄ fieri potest animalia moueantur notis: quod deinceps quæ-

Brevis dicens
dorū discussus

10 stio consequetur illa, cur sanguine quidem prædicta animalia quaternis tantūmodo, carentia vero sanguine pluribus dum se mouent vtantur notis: Et cur alia quidem animalium pedum carēt adminicu-
lo, alia vero bipeda sunt, pleraque quadrupeda, nonnulla etiam multipeda: Et cur illa præterea quæ pedes habent, eos pari semper habeant numero. Omnino enim omnes eæ quibus animalia mouentur notæ, pares proculdubio semper esse videntur. Addenda præterea ijs est causa, curnam homo, & volucrum genus vniuersum, bipeda existunt, pisces autem omnes pedibus carent: Curve quanuis bipeda sint homo & volucris, contrarios tamen inter se crurum habent inflexus. Siquidem homines ad extimum circuli ambitum crura inflectunt sua, volucres autem omnes ad eum qui in-
trinsecus vergit. Neque mirum adeo hoc, quandoquidem ipse etiam homo membrorum flexus suorum inter se dissentientes & contrarios habet. Crura enim cum brachijs hac in re haudquaquam conuenire videntur. Siquidem brachia ad intimum orbis incuruantur ambitum, crura vero ad exti-
mam (vt dictum est) circumferentiam reflectuntur. Qua in re quadrupeda etiam illa quæ animal pa-
riunt, neq; hominum generi, neq; sibi ipsis merito quadrare videtur. Nam & ab illis in totū dissidēt,
& ad se ipsa contrario se habent modo, quando priora quidem crura ad extimū circuli inflectunt am-
bitum, posteriora vero ad eiusdem internas concavasq; recurvant partes. Quærendumq; insuper est cur ex eo animalium numero illa quæ non animal in lucem educunt, sed oua pariunt, peculiari quo-
dam modo oblique & in latus omnia crura reflectunt sua: & cur quadrupeda ad summam omnia se-
cundum diametrum sese moueant. Horū igitur quæ recensuimus singulorum, & aliorum etiam si-
qua ijs affinia cognataque esse videbuntur, causæ à nobis rationesve in præsentia sunt inuestigandæ.
Nam q; eo quemadmodum diximus isthæc se habeant modo, nullus est profecto qui ambigat, si mo-
do naturæ ipsius operū non oscitans spectator extiterit. Hæc enim omnia ex naturali clarissima sunt
historia. quæ obrem à nobis solummodo causæ in præsentia sunt perscrutandæ. Peculiare autem hu-
iusmodi contemplationis id profecto erit initium, quo sæpius ad naturæ inuestiganda mysteria non
ab re vñsi esse videmur, cum omnia ferè illius opera eodem semper se habere modo liquidò percipiā-
tur. Primum igitur supponendum est, imò pro constanti indubitatoque tenendum, nihil incassum à
rerum natura, nihil vñquam frustra aut temere fieri, quæ semper ex ijs quæ sibi substernuntur & sub-
iacent circa rerum essentias omnes, sed animalia præcipue ipsa, id quod melius commodiusq; est pro-
culdubio architectatur & efficit. Quamobrem recte admodum & vere ista sic reciprocari posse con-
tendem. Melius cōmodiusq; isto se res habet modo: secundum naturam igitur se habet. & rursus.
Natura sic se habet res: igitur neque melius neq; commodius aliter se habere potest. Vnum igitur hoc
40 in primis pro certo (vt diximus) est admittēdum. Alterum autem, q; corporum omnium sex prima
existunt interualla, quas dimensiones vocant, ex quibus tria effici paria necesse est, quorum vñ est
sursum, & deorsum: alterum dextrum, & laevum: tertium vero ante, & retro. Tertio etiā loco cum ijs
supponendum est id quod in commentarijs de motu clarissime est demonstratum, q; omnium scilicet
loci mutationum duo prima esse censentur initia, impulsio videlicet, & tractus. Quanuis enim eo in
loco inter motionis principia connumeretur etiam vectio, nihilominus cum id quod vehitur, per se
moueri non dicatur, sed ex accidenti, quia non sua sponte, sed vectoris motione mouetur, ideo huius-
modi in præsentia prætermittatur initium. principia enim motuum nunc illa profitemur & queri-
mus, quæ ijs quæ per se & nomine suo mouentur, inesse perspicue animaduertuntur, qualia (vt dictū
est) impulsio & tractus existūt. His igitur hunc in modum constitutis & præfinitis, quæ sequuntur
50 ordine quæq; suo deinceps subtexenda sunt. Hinc autem non incommode (vt opinor) dicendorū
sumetur initium, q; ex animalium scilicet numero quæ loco moueri nata sunt, alia quidem toto simul
corpo aceruatim mouentur, quemadmodum illa sunt quæ saltu loca commutant: alia vero per par-
tes suas gradatim moueri consuevere, qualia sunt ea quæ ambulationibus progressionibusq; vt vide-
mus. Ceterū in vtrisq; ijs motionū differentijs hoc proculdubio euenire necesse est, vt quod mouetur
omne, ideo locum valeat commutare, quia in aliquod sibi subiacēs & substratum firmiter innitatur.
hoc enim solum moueri potest modo illud quod ex alio in aliud transferri locum dicitur. Quamobrē
si id quod substernitur, aut citius dilabatur & refuatur q; se mouentis stabilis super illud fiat impressio,
aut nullum omnino illi quo inniti valeat, præbeat firmamentum, haudquaquam id se mouere posse

Prima suppos-
itio, Nihil tee-
mere à natu-
ra fieri.

Secunda sup-
positio, ecce pos-
tum omnium
sex esse inter-
ualla.

Tertia suppos-
itio, impul-
sione & tra-
ctu duo mo-
tionū localiū
initia esse.

Ad omnē lo-
calem motū
aliquid firmū
substerni opos-
tere.

DE ANIMALIVM

6

certissimum est: quod in aqua & aëre gressibili animaliū generi vſuuenire animaduertimus: quæ res
 in ijs quæ ad saltum ingrediuntur animalibus, oculata (vt aiunt) fide perspici manifeste potest. Non
 enim prius illis salire datur, q̄ & pedes solo innixa, & superna in subiectis articulis firmantia mēbra,
 id facere contendent. Nixum enim quendam ad se inuicem & firmitudinem qua se fulcire possint
 circa inflexus suos habent membra: & omnino quod superstat & deprimit, substrato inniti & depre-
 so planè percipimus. Quam ob causam in sacris certaminibus ij qui pentathli, eo q̄ ad quina simul se
 demittant certamina, appellantur, plus salire dicuntur si vtraq; manu plumbatos gestauerint orbes,
 quos halteras vocāt, q̄ si vacuis id ipsum faciant manibus. in ijs etenim quendam fieri par est innixū.
 & qui currunt, simili de causa si brachia currendo commouerint, q̄ si id non fecerint, pernicius curre-
 re dicuntur. eo nanq; modo expansis vtrinq; brachijs impressio quædam & nixus ad ipsos fieri mem-
 brorum articulos censemur. Semper enim id quod mouetur, duabus ad minus organicis vtens partib;
 moueri animaduertitur, quarum semper cōprimit altera, altera vero cōprimitur. quæ enim subster-
 nitur & manet, quia pondus sustinet, planè comprimitur: altera vero illi innixa, eoque agilis effecta
 modo, elata facile extendi potest. Quamobrem quæcūq; ijs caruerint partibus quæ organicæ sive in-
 strumentariæ appellantur, haudquaquam hoc se mouere poterunt modo. ijs enim articulorum inter-
 nodijs distincta non habent membra, vt vnum superstare & comprimere, alterum vero substerni &
 pondus perferre commode possit. Cæterum quoniam retro dictum est corporum interualla omnia
 quibus distingui nata sunt animalia, numero esse sex, triaq; ex ijs effici paria, sursum scilicet & de-
 orsum, ante & retro, dextrum & sinistrum: animaduertendum in primis esse censeo, q̄ iugum illud
 prius quod sursum colligit & deorsum, in omnibus æquabiliter, non modo animalium, sed viuentiū
 etiam quorumcūq; generibus manifestò inesse percipitur. Arbores nanq; ipsæ, & stirpium genera
 omnia quod sursum est habent, & quod deorsum: quæ licet situ ipso, partiumque positura, ijs quæ in
 vniuerso sunt partibus (cælo inquam & terris) haudquaquam respondere videantur, nihilominus
 ministerio suo & opera huiusmodi esse perspiciuntur, quandoquidem pars illa quæ succum trahit quo
 stirpes aluntur, superior semper existit: illa vero proculdubio inferior, ad quam is confessus deinceps
 transmittitur & deriuatur. Hoc enim initium videtur esse quoddam, illud vero ultimum & extremū.
 Principio autem simile magis id quod sursum est videtur esse, quam quod deorsum: quāuis quod est
 deorsum, principalius esse censeatur in stirpibus. Ratio autem est, quia sursum & deorsum stirpium
 in genere cum huiusmodi ipsis vt in animalibus existunt, collocatione situ ve minime quadrare vi-
 dentur. illa etenim mundanis partium differentijs pulchre respondent: hæc vero in stirpibus cōtrario
 se habēt modo. Sed ministerio (vt diximus) & opera isthæc in animalib; similiter & in stirpibus pro-
 culdubio se habere necesse est. Arborum enim radices, earum superior est pars. siquidem ijs succum è
 terra trahunt, vt ore animalia: qui in vniuersas postea stirpes deriuatus, illas nutritre & in maius dare
 prohibetur. Cæterum hoc (vt dictum est) conuenientia modo, alia quadam inter se rursum differen-
 tia seiugari isthæc distareq; videntur. Nam quæcunque non solum viuentia existunt, sed animalium
 etiam collocantur in genere, ijs ad ea quæ dicta sunt, anterius etiam & posterius inesse necesse est. Sen-
 sus nanque isthæc omnia possident, anterius autem & posterius ijs ipsis distingui possunt, q̄a-
 lam est. Qua enim corporis in parte collocati sunt sensus, & vnde illorum emanat exordium, anterio-
 rem eam & esse & appellari vnanimiter omnes asseuerant: è regione autem illi oppositam, posteriorē
 autumant. Quæcunque autem ex animalium rursus numero non solummodo sensuum habent insi-
 gnia, aut ijs ipsis omnino participare videtur, sed loco etiā ex se moueri possunt, in ijs ea quæ supra
 sunt dicta, dextrum etiam & lævum distinctim inesse necesse est, eo inquam quo diximus modo, min-
 sterio scilicet & opere, non situ aliquo aut positura determinata. Ex qua enim corporis parte natura-
 liter is qui ex loco est incipit motus, ea proculdubio dextra vnicuique est existimanda: opposita vero
 quæ hanc veluti ducem consequitur, sinistra. Verum partes eæ in alijs quidem distinctius expressius
 ve, in alijs vero hebetius & confusius sunt distingui. Quæcunque enim organicis vtūtū membris
 animantia, pedibus inquam aut alis, aut huiusmodi re aliqua, eoq; modo loco se mouent, ijs extre-
 mū hoc partium par clarū distinctiūq; esse animaduertitur: quæcunque vero organicos illos non ha-
 bent expressos artus, sed corporis circumactu illorum impletia vicem ita progredi possunt, quem-
 admodum nonnulla ex ijs sunt quæ pedibus carent, vt serpentes scilicet, & eæ quæ ab incuruatis cor-
 porum flexibus vocantur campæ, lūbriciq; insuper, & huiusmodi reliqua, omnia inquam hæc supra-
 dictas partium habent differentias, verum nō expressas adeo & insignitas vt illa, sed adumbratas &
 confusas. Quod autem à dextris corporis partibus motionis (vt dictum est) existat initium, vel ex
 hoc liquidò patere potest: pondera enim sinistris facilius cōmodius ve gestare humeris omnes anim-
 aduertūtur, veluti motionis origine soluta & libera: & ij qui vno subsultim mouētur pede, expeditius
 sinistro id faciunt crure quām dextro. nam cum ad mouēdum quidem natura natum sit dextrum, ad
 moueri autem sinistrum: si in mouentem potius partem, & non in illam quæ moueri debet, superim-
 positum onus ingruerit, eam comprimat necesse est. principio autem præpedito & cōpresso, aut pes
 nitus non mouetur animal: aut si moueri contingat, impeditius id difficiliusq; fieri proculdubio exi-
 stimandum est. Nam quod etiam à dextris motionis omnibus existat initium, vel hoc rursum euiden-
 tiæ signo cuius perspicuum esse potest. Omnes enim qui vestigio stant, ita vt paulo post progredi vel
 etiam currere velint: nisi quippiam secus casus effecerit, lævum vt plurimum protendere videntur

Pentathli sa-
crorum certa-
minum.
Haltes.

Tria interual-
lorum esse pa-
rtia.

Sursum & de-
orsum in ani-
malib; & stir-
pibus cōtrario
se habere mo-
do.

Anterior &
posterior ha-
bere quæ sen-
sus habent
omnia.

Dextrū & si-
nistrū ijs quæ
se loco mouēt
inesse.

Serpentes.
Campæ.
Lumbici.

A dextris
corpori parti-
bus motionū
esse initia.
œ̄σκωνια
ζούτες.

enus, dextro autem inhærere. hoc vero idcirco, quia cum à prætenso motum exorditi crure rite possit
 nemo, consequenti autem id planè efficere valeat, hunc omnes nullo mentis arbitrio, sed ipsa duce na-
 tura concedunt situm illi corporis maxime parti ex qua motus initium emanare consentaneum est.
 Quo etiam modo non nihil resultare commodi palam est. procurrens nanque lœcum crus plutei vicē
 dextro præstare videtur, nobiliora semper & digniora ignobilioribus vilioribusq; protegente natura.
 Quam ob causam si solerter quispiam istuc consyderare voluerit, easdem animantib; omnibus dex-
 tris inesse partes facile animaduertet. id enim vnde motus existit initiu, idem esse omnibus, & codē
 etiam naturaliter iacere situ clarissime constat. dextrum autem huiusmodi esse retro ostensum est.
 Quapropter ex ostreorum genere ea quæ turbinata vocantur, dextrosum moueri omnia existimam-
 dum est. non enim ad vertiginis turbinem, sed in aduersam omnia moueri videtur partem. Huiusmo-
 di autem sunt purpuræ, & buccini, cæteraque eiusmodi generis complura. Cum enim motus initium
 à dextris (vt sèpius dictum est) existat oriaturq; partibus, hæc autem omnia eodem semper moueā-
 tur modo, dextra esse similiter omnia, & dextrosum ferri necesse est. Cæterum inter animalia reli-
 quæ lœua à dextris insigniter seiugata distinctaque habere percipitur homo, quoniam maxime secun-
 dum naturam se habet. Dextra autem lœuis natura meliora exactioraque existunt: & ideo dextra in
 hominibus partes huiusmodi proculdubio & esse & dici existimandæ sunt: quæ cum à lœuis (vt di-
 ctum est) luculenter distingui videantur, nō ab re esse censendum est si lœua omnia & hebetiora sem-
 per, & ad motum pigriora inefficioraque existant. Verum nō solum in ijs hæc, sed alia etiam prin-
 cipa à se inuicem natura disterminata visuntur, sursum inquam & anterius. Verum quibusunque
 aliud quidem sursum est, aliud vero anterius, hæc bipeda esse omnia planè constat, vt homo, & volu-
 crum genus omne: quæ cum quaternis (vt dictum est) omnia moueantur notis, ijs quidem alas, tiliis
 vero manus & brachia notarum vicem duatum implere necesse est. Quæcunque vero nullo seiugata
 indicio id quod sursum est habent, & id quod ante: hæc tū quadrupeda sunt, tū multipeda, tū etiā ex
 eorū numero quæ pedibus omnino carēt. Pedes autē hoc in loco intelligi volo eas scilicet corporis no-
 tas quæ in progressibili locoq; se mouente animali clare percipiuntur inesse. pedon enim græci solū
 vocat, à quo appellatos fuisse pedes verisimile est. Animantia quinetiā reperiuntur nōnulla quæ ante-
 rius posterius ve secreta nō habent, qualia sunt ea quæ in pisciū genere mollia appellātur, & turbina-
 ta in ostreis. Sed de ijs ipsis accuratius in ijs commentarijs quæ de animalium inscribuntur partibus,
 retro est pertractatum. Cum autem tres locorum existant differentiæ, sursum scilicet, medium, &
 deorsum: quod sursum est in bipedum genere, cū eo quod in vniuerso existit huiusmodi, optime qua-
 drare videtur. In multipedum vero genere, & in ijs etiam quæ pedibus carent, secus hoc esse percipi-
 tur. Sursum enim isthæc habent suum ad medianam mundi vergens partem. Stirpium autem genus
 omne ad infernum vniuersi locum sursum habere suum deprehenditur, quoniam (vt expositum
 iam est) loco stantia ab ipsa nutricantur tellure: id autem vnde quipiam alitur, & succum trahit,
 superni vicem loci obtinere demonstratum est retro. Quadrupeda autem, & multipeda, & illa in super
 quæ pedibus carent animantia, ideo superiores sui partes ad mundi medianam habere diximus regio-
 nem, quia non sunt erecta. Nam quod bipeda ijs mundi partibus pulchre respondere videantur, for-
 mæ ipsorum sublimis erectaque proceritas proculdubio in causa est: quod maxime inter omnia hæc
 homini contingere percipimus, cum is natura maxime bipes existat. Quamobrem si ab ijs partium
 differentijs motionum emanare videntur initia, non vtique id ratione carere censendum est. Origo
 nanque omnium & principium honoratū excellensq; esse vult, sursum autē & anterius & dextrum,
 oppositis præstantiora suis proculdubio existunt, nisi forte vicissim id rectius etiam significantiusq;
 exprimi dicatur, has ideo partes oppositis esse suis præstantiores, quia in ijs motionum collocen-
 tur initia. Ex quibus omnibus (vt dicatur in summa) vniuersi motus initia à dextris primum es-
 mergere partibus cuius clarissimum esse potest. Cæterum quoniam sanguine prædicta omnia qua-
 ternis moueri prius dictum est notis, vt hoc deinceps perspicue dignosci possit, altius quædam in
 præsentia duximus repetenda. Omne cōpactū continuumque corpus, cuius altera quidem mouetur
 pars, altera vero stat & quiescit, cum tamen vniuersum suapte vi moueri natum sit, stante autem sem-
 per altera mouetur, vt inde moueri valeat, nam vtraque contrarias habere potest motiones: omne
 inquam ex huiusmodi partibus coniunctum continuatumque corpus, terminum quendam commu-
 nem & indiscretum habere ad quem omnes ex concurrant & continentur se habeant partes, procul-
 dubio necesse est. Hoc autem in loco veluti interstitio quodam medio partiu vtrinq; illarum motio-
 nis & status initii planè collocari assueramus. Quāobrem quicunq; contrariarū de per se partiū esse
 censetur motus, dextrarum inquā & sinistrarū, supernarū & infernarū, priorū & posteriorū, omnes
 hos in membrorum articulis, compagibus ve corporum commune sui esse principium habere oportet:
 id autem vis quædam existit mouens, nerorum hærens inuolucris, & artuum nexus, ossiumque
 obtinens commissuras, quæ à motus perenni fonte anima, cordis interueniente ministerio, in illa
 perpetuò deriuatur loca, mouetque illico mouere iussa, & vicissim cum iubetur sistit animal. Cum
 igitur in anterioribus posterioribusve eorum quæ se ipsa mouent partibus, nulli organicorum mem-
 brorum repertiantur apparatus, suoque isthæc omnia secundum eas corporis differentias indiscre-
 tos habeant & indistinctos artus (naturaliter enim retrouersus nullum mouetur animal) vnum
 hoc partium coniugium motus initio carere necesse est, quippe quod membris ijs manifestò ca-

Omnibus entiis
malibus easdē
dextris ines-
se partes.

Turbinata
ostrea.

Purpurea.
Buccina.

Maxime secu-
dū naturā ho-
minem se ha-
bere.

Quid sint pes-
des: & vnde.

Mollia in pis-
ciū genere.

Tres locoru-
differentiæ.

Bipeda maxi-
me ipsis vni-
uersi partib; q-
uadrare.

Hocem natu-
ra maxime es-
se bipedem.

In articulis
commisuris
vix esse mo-
uentem.

DE ANIMALIVM

8

reat, in quibus id solummodo inesse principium potest. In dextris autem & lœuis animalium partibus, superioribusque præterea & inferioribus, hæc ipsa membra, articulorumque videntur esse coagimenta: quamobrem secundum has artuum differentias quodcumque mouetur animal, prius autem secundum eam quæ dextrum distinguit & sinistrum: & ideo hanc primam in ijs quæ bipeda sunt animantibus illico inesse necesse est: altera autem illarum in quadrupedibus appetet primis. Quoniam autem sursum & deorsum, dextrum & lœuum communiter ad se inuicem uno & eodem sunt connexa principio, hoc autem est id in quo primum motionum omnium peculiareque firmatur exordium, proculdubio oportere existimandum est, si quidem commode decenterque moueri quippiam secundum has motuum differentias debet, hanc motionis originem & causam inter isthac quæ diximus membrorum principia tum contra se stantia, tum etiam subalterna, certo ad omnia spatio æquis distantem inter uallorum recessibus medium se offerre. hoc enim modo ad dextras & lœuas, superiores & inferiores animalium partes similiter & ex æquo se habere contingit. Ex quo non immerito cuiusvis perspicue patere potest, eā quæ secundum locum est motionē, aut solis, aut maxime ijs conuenire animalibus quæ duabus (vt dictum est) aut quatuor se notis loco mouere possunt. in ijs enim principium id huiusmodi esse percipitur: quale cum sanguine præditum omne profecto animalium sit genus, vt pluribus quam quatuor moueatur notis, fieri non potest: ita vt vicissim etiam retro non absurde recurrat ratio, vt scilicet cuicunque quaternis moueri contingit notis, hoc ex sanguinem habentium esse genere proculdubio sit necesse. Quibus etiam ea quæ in ipsis reperiuntur animalibus, clarissime attestari animaduertitur. Nullum enim sanguine præditorum in plures recisum partes diutius perdurare valet, motuq; illico eum qui per locū est, cuius integrū prius & illesum particeps esse videbatur, yniuersum amittit: quod cū in multipedū genere, tū in sanguine carētibus omnibus secus esse percipitur. ea nanc; in frusta diuisa, mutilatis corporibus satis diu viuere possunt, ijsque secundum discretas illas partes moueri differētijs palam videntur, quibus prius quam dissecta essent, integris mouebantur corporibus: qualia sunt Scolopendræ, & insectorum genera, & ea insuper quæ protensa oblongaq; habent corpora. Horum enim omnium recisæ à se inuicem partes eodem planè tendere videntur. Huiusc autem rei, & quod diutius insuper dissecta viuere possint, in causa est animalis illius non absoluta & perfecta, sed manca mutilaque natura. Illorum enim quodcumque simili constare modo videtur, ac si vnum ex multis potestate talibus constitutum constatumque planè esset animal. Manifestū igitur est ex ijs quæ retro adducta sunt, q; ea quæ maxime secundum naturam constant animalia, duabus aut quatuor corporum mouentur notis. quod etiam in sanguine præditis, pedumque adminiculo parentibus perspicue videre contingit. hæc enim ipsa quaternis proculdubio corporum feruntur signis. Siquidem duobus vt plurimum arcuum gyris procedere videntur, & ijs corporum flexibus loco moueri. Porro dextrum & lœuum, tam ea quæ ante quam quæ retro collocantur, in obliqua vtriusq; circunflexus parte in latus vergunt. In parte enim ea quæ caput versus est, anterius dextrum & lœuum existunt: in illa vero quæ vergit ad caudam, posteriores eadem reperiuntur notæ. Videtur autem id animal duobus solummodo signis moueri, priori scilicet & posteriori orbis ambitu, quibus solo innititur, cum tamen quatuor (vt dictum est) feratur notis. Id autem subesse causæ patet, quoniam oblongum est, transuersamque corporis partem habet angustam. Nam si quis acri id animo & attento aestimare voluerit, animaduertet profecto isthac etiam sicut quadrupeda omnia quaternis corporum moueri notis, quippe quibus dextrum quod anterius est in motu præcedens, lœuum consequitur posterius: eoque serpentia modo partes vicissim illas semper alternare videntur. Flexuū autē illorū causa quibus animatia mouentur huiusmodi, corporis videtur esse lōgitudo. Quemadmodum enim hominum ij qui ob nimiam corporis vastitatem longuriones appellantur, incurui ambulant, & dextro procurrente humero, lœua illum retro insequitur coxa, intermediumq; corpus concavum fit & repandum, eo maxime modo super terras incuruis moueri notis serpentium genus omne existimandum est. Nam quod totidem moueantur quot quadrupeda moueri diximus signis, & eo etiam modo: in superioribus sufficienter est dictum. Serpendo nanque curuum cum concavo vicissim commutare videntur. Cum enim dextra quæ ante est præcedit nota, eaque in parte (vt par est) orbis amplius curuatur inflexus, & sinistram quæ retro est notam consequi necesse est, & corporis interiectas secundum diametrum partes concavas repandasque proculdubio effici contingit. Parique etiam modo cum sinistrum procurrit id quod ante est, tum & posterius necessario consequitur dextrum, & intercurrentes secundum diametrum partes ex incuruis prius & gibbosis excavatae resimæque efficiantur necesse est: eoque semper modo reciproca harum alternatione notarum, isthac omnia loco se mouere possunt. Huiusmodi autem sunt ex terrenis quidem serpentium genus omne: ex ijs autē quæ in aquis degunt, Anguillæ, Cogri, Murænæ, aliac; nonnulla quæ serpentibus non assimilé corporis habent formam. Ceterū ex horū numero quædā quæ in humido vitâ degunt, nullas habent pinnas, sed ipsis vtūtur aquis vt tellure serpentis, quos alioquin vndis etiā vti videmus. Siquidē eo nataties animaduertitur modo, quo etiā mouetur in terris. nonnulla autē duas tantummodo pinnas gerunt, veluti Congri, & Anguille, & Mugilii genus quoddā, quos Cestræos vocat, qui in Siphæorū maxime lacu frequentes nasci perhibetur. Quamobrem isthac omnia paucioribus in aquis mouetur infelixibus, quemadmodum in terris faciunt ex ijs ea quæ aliquādiu in sicco perdurare valent, vt anguilla, rum est genus. Mugiles autem ij quos duas habere diximus pinnas, ijs ipsis, & vnico insuper corporis

Sanguine præditum pluribus quam quæternis moueri notis est immobile.

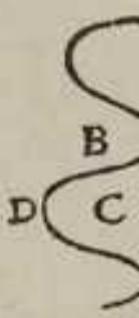
Scolopendræ
Insectorum genera.
Cur bracis in effecta diutius viuere possunt.

Serpentia reptantiaq; oia quatuor moueri notis.

Longuriones

Anguille Congri, Murænæ.

Mugiles Cestræi, Siphæorum lacus.

10

20

30

40

50

60

flexu quaternas compensare notas in aquis censemur. Cur autem serpentum genus omne pedibus careat, in causa esse videtur cum ipsa rerum natura, quæ nihil vñquā frustra, nihil operatur incassum, sed ad id semper quod optimū est prospectās, omnia pro subiecta sibi materia ad speciales terū effētias meliori quo fieri possunt modo producit & efficit: tum etiā id quod prius à nobis est demonstratum, quod nullum scilicet ex ijs quæ sanguine prædita sunt animalibus, pluribus quām quatuor se mouere potest notis. Hoc nanc̄ constituto peripicum sanè est quod ex illorum numero quæcunq; productiora sunt, reliquamq; corporis naturam longitudini respondentem non habent, ut serpētum genus est vniuersum, pedibus omnia carere necesse est. plures enim quām quatuor habere non possunt: quippe sanguine hoc modo carere oportet. Si vero aut duos, aut quatuor haberēt pedes: aut omnino se mouere non possent, aut tardo admodum imbecilloq; corporis motu, & ad nullum vitæ vñsum accommodato proculdubio mouerentur. Ad hēc autem illud etiam cuiuis perspicue patere potest, omne videlicet pedibus præditum animal illos pari semper habere numero necesse esse. Quod cunque enim saltu solo vtitur, & toto se corpore loco mouere potest, id nullo profecto motus gratia pedum indiget adminiculo. At quæcunq; saltu quidem & ipsa se mouēt, cæterum ea illis non satis sufficit motio, sed progressionē etiā indigere videntur, hæc omnia parem pedum semper habere numerum animaduertuntur. Id autem huiusc rei caula esse censemur, quoniam hoc pedum habitu & multipedum generi melius commodiusq; semper succedit motio, & quadrupedibus omnibus bipediisve aliter moueri posse non datur. Cum enim isthæc omnia particulatim, & non toto simul corpore, vt illa quæ saliunt, loco se moueant: alijs profecto stare pedibus, alijs vero moueri necesse habent, eoq; solum progredi modo, iugi vtrinq; vicissitudine ab ijs quæ mouentur partibus, in stantes & firmas corporis onere semper iniecto. Quamobrem neq; tribus neq; vnicā solummodo in progressu moueri nota vñsum ex ijs potest animal. nanc̄ aut altera sui parte sustentaculum fulcrumque ponderti sufficiens nullum habere contingit: aut si in alteram corporis semper vergat onus, eam astiduo laborare labefactariq; pondere necesse est. Cadat igitur oportet in præceps cum se mouere tentauerit. Verum quæcunq; multipeda sunt, vt scolopēdræ, cæteraq; generis istiusmodi, hæc imparibus se mouere posse pedibus prohibet nihil: veluti si quis vno illo pede priuauerit, perspicue videre potest. hoc vero ideo, quoniam illam decurtatæ mutilæque partis iniuriam, reliqua pedum frequentia facile corrigeret valet. ab alijs nanc̄ imminentum id trahitur membrum, non ipsum vi sua progredi potest. Cæterum quanvis hæc isto (vt diximus) progredi possint modo, omni tamen ambiguitate semota perspicue patet, pari ista pedum numero, nullo ex alterutro ordine vel amissio vel detractio crure milius expeditiusq; semper procedere. Eo nanc̄ modo commode magis æquabilitére totius corporis librari potest onus, neq; altrinsecus facilè vergere, si pars vtraq; integrum pedum seruauerit ordinē, nihilq; patulum aut hians illorum in se loco receperit. Progreditur autem semper id quod tali natum est moueri modo, vtraq; sui parte commutatim præueniente. hoc nanc̄ habitu ad primum illum ante quam moueretur corporis statum manifestò peruenire videtur. Quod igitur animalia omnia parem semper habeant pedum numerum, & quamobrem id habeat, ex ijs quæ in superioribus sunt adducta, cuius clarissimum esse potest. Quod autem in omni moto necesse est partem semper aliquam stare (quod suppositum retro fuit) ex ijs quæ modo dicentur, erit manifestum. Enim uero si nulla eius quod se mouet, pars stare dicatur, neq; membrorum flexum, neq; rectitudinem fieri vñllam contingit. ijs autem in motionis opere non effectis, neq; progressio neque volatus neq; natatio vlla vsquam esse potest: quæ si sunt, vt perspicuo esse constat, illa etiam quæ modo diximus de membrorum flexu rectitudineq; esse necesse est. Cæterum hoc ipsum prius ex inflexus rectitudinisq; descriptionibus pro virili confirmare tētemus, post etiam cogenti (vt aiunt) mathematicorum necessitate res tota palam concludetur. Flexus igitur est rei quæ inflectitur ex recto ad curuū aut ad angulū quādam cōmutatio. Rectitudo autem contrā, ex horum scilicet alterutro ad extensum rectumve dicitur esse conuersio. Ambo autē hæc in vnicō inuariabilicq; articulorū puncto fieri necesse est, quod immotum manens horum vtrinq; vicissitudinibus commode moderari potest. Quod autem sine membrorum etiam inflexibus rectitudinē neq; progressionem, neq; volatum, neq; natationem (vt diximus) fieri continet, vel hinc dilucide patere potest. Animalia etenim ea quæ pedes habent, quoniam in alterutro aduersorum semper crurum totum corporis librant onus, eoq; ipso stare animaduertuntur, necesse habent altero procurrente dum progrediuntur, alterum omnino infletere crus. æqualia enim illa naturaliter esse constat, quod autem ponderi substāt, ad perpendicularum rectum esse, paresq; vtrinq; ad terram efficere angulos oportet. Procurrens igitur in progressu crus angulo subiicitur recto, eiusque visus implet lateris quod in trigono rectangulo Hypotenusam Geometræ vocant. quamobrem sic ut illud duo rectum angulum complectentia potestate exæquat latera, eorumq; alterutro semper est maius, ita hoc & ad stans simul crus, & ad id quod inter ambo interiacet spatij, se habere necesse est. longius igitur hoc erit modo id quod naturaliter æquale esse prædiximus. Cum autem hoc natura esse non possit, quæ paria semper animalibus (nisi obstiterit quippiam) & æqua architectur crura, firmū in progressionē crus semper inflecti, eoq; modo breuius altero effici necesse est. Flectitur autē ipso in poplite, aut vbi eiusmodi aliqua artuū reperitur compago, si quodpiā genibus poplitibūsve caruerit animal, quod tamen progredi valeat. Quod autem id quod adduximus, hoc vt dictum est se habeat modo, vel vnicō huiusmodi effectus indicio perspicue patere potest. Si enim quispiam se

Cur serpentū genera pedibus
careant?

Omnia pedibus prædicta,
illos pari semper
habere numero.

Cur pedū nū
merus sēpē
sit par.

Scolopēdræ.

In omni moto
partē semper
aliquam ne-
cessario statu.

Quid flexus
sit.
Quid recti-
tudo.

Trigonū
Hypotenusa

cundum prætensum deambulet parietem, quæ ex illius vertice in eum describitur linea, non sanè recta & æquabilis, sed tortuosa, modo insurges, modo residens esse animaduertitur: hoc vero ideo, quia inflexo crure depressior, erecto vero altior hæc eadem fiat necesse est. quod etiam ex corporum vmbbris manifestò euenire contingit. Verū enim uero quāuis hæc ita se habeant ut dictum est, nihil tamē obstare videtur quin aliqua nullo etiam crurū inflexu se mouere possint, veluti in reptatibus humi pueris videre cōtingit: & vetus de Elephat̄is recepta inualuerat opinio: quod haudquaquā verum esse clare animaduertitur. Mouentur enim huiusmodi omnia, & si non poplitum, humerorū tamen & coxarum inflexibus. siquidem rectum & obstipum nullum perpetim firmiterq; progreedi potest animal, quanvis modice id aliquando imbecilliterq; facere queat, quemadmodum in palestratum exercitationibus ij qui per arenam & puluerem genibus repreare videntur. Huiusmodi autem rei causa est superior corporis pars, quæ cum ampla satis & magna existat, respondentia etiam inferna habere debet membra. quamobrem aut hæc incuruari, aut omnino non moueri animal necesse est. Cum enim stans (ut dictum est) crus, ad rectos stare oporteat angulos: (aliter enim totum corpus ageretur in præceps) alterum quod procurrit, æquale proculdubio illi existens, ratione retro adducta, illo maius esse necesse est: quo nihil absurdius esse potest. In omni igitur animantis progressionē necessariū est alterum quidem crus inflecti semper, alterum vero extendi. hoc namq; modo crura ipsa æquilaterum figurant trigonum, cuius inferne caput est vbi extremus ad perpendicularum inniti pes videsatur. Et animalia quidem pedes habentia omnia hoc (ut dictum est) mouentur modo. Quæ autem pedum carent adminiculo, alia quidem sinuoso fluctuantiq; corporis motu progreendi cernuntur: & id ipsum bifariam. aut enim inflexos illos orbes inferne ad terram agunt, ut serpentum est genus omne: aut superne recuruant illos, ut ea sunt animalia quæ à corporis recurvo habitu appellari diximus caspas. Verum quoq; id accidat modo, orbes profecto illos & sinus, corporis esse inflexus existimandum est. Alia vero ad progressum corporis vtuntur tractu, quales sunt Lumbrici, & Hirudinum genus. Hæc enim omnia partem quidem corporis priorem ante protendunt: ea vero firmata, tum reliquam quoq; partem ad illam trahunt & applicant, siccq; loco se mouere possunt: quæ etiam illo quo diximus modo moueri necesse est. Ad hæc insuper manifestum est quod nisi duo maiora essent uno, nunquam illa quæ sinuosis procedunt orbibus animantia, loco se mouere possent. extenso enim corporis inflexu, eundem obtinerent occuparent p; locum, quem prius incurua tenebant, nihilq; hoc modo procederent: nunc vero extensa illum superare & excedere videntur, eaq; corporis firmata parte reliquam postea ad manentem illam attrahere planè animaduertuntur. In omnibus autem prædictis motionibus, id quod mouet omne, extensem vicissim & incuruatum procedere percipitur. Siquidē priores semper extenduntur corporis portiones, subsequentes vero ut illis se applicare possint, proculdubio incuruantur. Cæterum & illa etiam quæ saltu vtuntur animalia, in subiecta corporis fleūtuntur parte, hocq; penitus saliunt modo. Volantium quinetiam genus omne, & quæ in aquis degnit animantia, sic moueri vniuersa animaduertuntur. Volucres enim expanso vicissim contractoq; alarū sinu volant. Pisces autem eadem pinnarum vicissitudinis variatione natāt, nisi quod iij quidem quaternis (ut dictum est) mouentur pinnis, iij vero binis, quicunq; videlicet productiorem corporis habet figuram, veluti anguillarum est genus omne: quod tamen (ut retro dictum est) vnico corporis inflexu reliquarum vicem pinnarum commode supplere valet. Piscium vero genus id quod planum appellatur, tum corporis latitudine sui pinnarum vice ad natandum vtitur, tum geminis etiam quas habet pinnulis. Nam qui ex eo genere lati omnino sunt & expansi, qualis existit Raia, cum ipso pinnularū remigio, tum extremo corporis ambitu, illum modo extendentes, aliās contrahentes sinuantēs vntare planè videntur. Cæterum hoc quispiam ambigere posset in loco quonam modo voluctes ipsæ siue dum volant, seu dum pedibus progreduuntur, quaternis artuum moueantur notis: veluti constitutum sit prius omne sanguine præditum animal quatuor corporis moueri signis. hoc autem si atete perpendere quispiam, sic adductum cōclusumq; haudquaquam fuit, sed quod non pluribus quam quatuor mouentur notis ista omnia, retro probatum est. Verum ut lubet, id namq; ipsum verissimum etiam esse contenderim. Siquidem neq; ablatis volare pedibus volucrum genus, neque pedum officio vti alis decurtatum immunitumve potest: quippe cum neq; homo ipse progreedi non cōmotis omnino valeat humeris. Omnia igitur (ut in summa dicatur) animantia membrorum extensione & inflexu moueri proculdubio animaduertuntur. omnia enim in ijs quibus moueri nata sunt locis leniter sibi cedentibus quadātenus progredi valent. Quamobrem si nulla alia corporis in parte huiusmodi fiat inflexus, at in membrorum saltu particulis vnde motus emanat initium, existat necesse est: cuiusmodi in ijs quidem quæ ex fragili membrana integras habent alas, earum principium esse censetur: in volucribus vero alarum exortus & origo: in alis autem partes ex quæ istis simili proportione respondent, ut piscibus pinnularum initia, & serpentibus sinuosi illorum anfractus, flexuum principia non immerito esse censentur. Cauda autem volucrum inesse generi videtur ad eorum dirigendos volatus, moderāminis vicem (veluti gubernacula nauibus) illis proculdubio subministrans: cuius etiā in origine necessarius est inflexus. Quamobrem omnia illa quibus hunc ad vsum inepta hæc esse percipitur pars, qualia existunt ea quæ integras ex fragili membrana habere alas dixim⁹, ut Apes, Vespe, Crabrones, ceteraq; eiusmodi, & ex illis etiam quæ scissiles eas habent, pennisq; distinctas, verum volatilia non sunt, sed humi degunt, ut Pauones, Gallinacei, vniuersumq; huiusmodi alitū est genus: omnia

Veterem de elephantorū motu opinio: nē haudquaquā esse veram. Reptantes in palestris.

Serpentum genus. Campz.

Lumbrici. Hirudines.

Planū appella- ti pisces.

Raia.

Quomodo volucres quater- ris vntantur notis.

Cat cunda volucrū inest generi.

Apes. Vespæ. Crabrones. Pauones. Gallinacei.

inquam hæc haudquaquam recto volare cursu possunt: & ad summam, in omni eo genere quod membranae
ceas habet alas, siue vagini penna sint, & pennarum tutelæ crustas superinducant, quemadmodum
pillularij sunt scarabæi, & melolonthæ: leu nullo pennas condant inuolucro, vt apes diximus & ve-
spas: cum nullum ex ijs omnino caudam gerat, huc illuc omnia nauigiorum gubernaculis carentium
more temere ferri necesse est: quod etiam in volucrī animaduertitur genere, in ijs scilicet quibus ine-
pta ad flexus est cauda, veluti Porphyritonibus, & Erodijs, quas Diomedæas appellant aues. Nam ex
quæ in humido degunt volucres, vicissimq; volant & natant, cruribus ad clunes retro datis, caudæ vi-
cem in volatu commode adimplere valent, eoq; modo cursus rite suos dirigere videntur. Cæterum
neg; ab re etiam eorum quæ vaginipenna vocauimus, tardus debiliq; videtur esse volatus. Siquidem
10 non satis corporum ponderi respondentes habent alas, quando id quidem grandiusculum est, alè ve-
ro minutæ & imbecilles. Volatu igitur omnia hæc pigro debiliq; feruntur, haud alia huiusc rei coe-
nientiori similitudine, quæ si onerariam quispiam nauim remis propellere contenderet. Ad quod
alarū etiam, naturæq; infirmitas non nihil facere videtur. In auium autē genere Pauonibus aliæ quidē
sui magnitudine inutilis est & inepta cauda: aliæ vero cum decidat, motum iuuare non potest. Circa
alarum vero naturam & habitum, volucrum genus omne, & ea quæ integras ex membrana habere
alas diximus, contrario se habent modo: id autem ex illis vel maxime quod & præpes vocatur, & vn-
cos recutuofib; habet vngues. ijs enim volatus pernitas plurimum conductit ad vitam: quamobrem
reliquas etiam corporis partes ad præpetem eorum volatum quæ pulchre accommodatas liquidò
animaduertimus. Caput nanq; paruū habent, & pingue collum, pectus vero carnium toris obesum,
20 & validum, figuraq; angustum & carinatum. hoc quidem ideo, vt lemborum proris instar facilè que-
que proscindant: illud autem, vt sibi occursantem nullo negotio propellere possint aërem. quæ vero
illis retro sunt membra, cum leuia existunt, tamen ceu carinata rursus coeunt in angustum, vt &
priora facilius consequi valeant, & vasta sui latitudine multum secum aëris trahere non cogantur. Et
de huiusmodi quidem hoc constitutum sit modo. Cæterum animal id quod procerum corpore ere-
ctumve ingredi debet, & bipes esse oportet, & supernas corporis partes leuiores, infernas grauiores
stabilesq; magis habeat necesse est. Hoc autem vel inde perspicuum esse potest, quād non alio quæ
hoc membrorum habitu faciliter se ipsum sustinere ferreq; id possit. Quāmobrem homo qui inter ce-
tera solus animantia figuræ est erectæ, inter pedestria omnia & valentiora & maiora habet crura, ad
supernas videlicet corporis partes comparatis collatisq; infernis. Indicio autē est id quod infantibus
30 pueris vslu euenire videmus, qui recti ideo progreedi illico non possunt, quoniam & pomilioes na-
nig; sunt omnes, & maiores robustioresve quæ ratio exposcat, supernas habent corporis partes in-
fernæ: quæ tamen progrediente postea ætate ad auctiæ robur viresq; capiunt, donec ad naturalem per-
ueniant habitum: quo tempore recto proceræ corpore facilè adulati pueri progreedi valent. Aues autē
ipsæ natura leues, ideo existunt bipedes, quoniam in postremas corporis partes totum illis membro-
rum vergit onus, non alio evidentius huiusc rei sumpto indicio, q; ab æneis equorū signis, quæ prioris
bus sublati alte cruribus, pondere ipso posterioribus innixa firmiter stare videmus. Cæterum q; bi-
pedes quidē aues, corporis vero figura non erecta præditæ, vestigijs nihilominus stare valeant, in cau-
sa est coxarum tum similitudo ad fœmina, tum etiam æqualitas. Quāmobrem duo vtrinq; femora ha-
bere videntur, id scilicet quod genu superimponitur curuaturæ, & id quod à sedis cluniq; loco huic
40 adiungi parti manifestò percipitur, quod tamen vere est coxa, & non femur: quæ nisi huiusmodi po-
situra magnitudinæ existeret, bipes esse auium genus haudquaquam posset. Si enim vt hominibus
& quadrupedum etiam vniuerso contingit generi, ab exigua statim coxa, cum femur ipsum tum re-
liquum procederet crus, præcepis profecto valde & ad lapsus pronum corpus haberet aues: nunc autē
cum ad medium vslq; ventrem subiectæ procurrant coxae, nimur si supposita ijs crura totum cor-
poris onus valéter sustentare fulcireq; possunt. Ex quo etiam perspicue patere potest quāmobrē aues
non eo quo homines modo erectæ ingredi valeant. Alarum nanq; habitus is, ad eam quam modo ha-
bet corporis figuram commode facere videntur: qui si procera alioquin erectæ essent statura, quales
alatos Cupidines fingunt pictores: nullum ijs ad vsum proculdubio esse posset. Simulq; inde clare li-
quet neq; hominē, neq; aliud quippiam istiusmodi figuræ affine animal alas habere posse, non solum
50 quod pluribus q; quatuor, cum sanguine essent prædicta, moueretur notis, sed etiam quia nullum illas
ad vsum planæ gestarent: natura autem nihil vanum in rebus, nihilq; quod temere & frustra sit effi-
cere consuevit. Quod igitur nullum pedestrium sanguineq; præditorum animantium loco mouere se
possit nisi aliquis in cruribus aut humeris coxisve suffraginum fiat inflexus, & q; ij etiam non stante
aliquo omnino esse non possint, abude (vt arbitror) ex retro dictis est constitutum. Ostiumq; insuper est
quod ex bipedū numero homines & aues crurum ad se inuicem contrarios habent inflexus, & q; qua-
drupeda etiā omnia hac in re & hominibus & sibi ipsiis contrario se habet modo. Homines enim (vt
dictū est retro) brachia quidē ad internū inflectū orbē, crura vero ad externū recurvāt circuli ambi-
tū: contrà autē quadrupeda, priora quidē crura ad exteriorē, posteriora vero, sicut & aues, ad interiorē
circuli recurvāt orbē. Horū autē causa prouida rerū parés est natura, quæ nihil temere (vt dixi) vñquā,
60 nihil perperā efficit, sed omnia pro subiectæ sibi cōditione materiæ ad melius semper agit. Quāmobrē
cū omnia ea quæ loco pedibus naturaliter sese mouere possunt, hoc progreedi animaduertatur modo,
vt stāte videlicet pedū altero, totū illi corporis onus imponat, altero vero procurrēte & præuio, agili

Scarabæi pilli-
larij.
Melolonthæ.

Porphyritones.
Erodijs.

Pauonū cauda
ad volandum
inepta.

Præpetes
aues.
Præpetū for-
ma vitæ vslu
apta.

Hominē inter
reliqua aialia
erectæ esse fi-
gure.

Omnies infans-
tes pomilio-
ries esse.

Cur aues ves-
tigij stare
valent.

Alati Cupi-
dines.
Cur hoīes
alati esse non
possint.

DE ANIMALIVM

12

semper & expedito necessario vtatur, eoq; modo contineti in motu vicissim inter se huiusmodi alterne parts, manifestū est hoc aliter euenire nō posse, nisi vtrinq; permutatim crus stāte semper in suffraginum articulis aliquo & erigi & incuruari valeat: quo effecto simul etiam progredi animal contingit. Cæterum flexu quidem procurrentium semper crurum ad anteriora vergente, rite progredi potest animal: ad ea vero quæ retro sunt, id est ad internum circuli orbem declinante, minime procedere valet. Hic enim crurum habitus si naturaliter retro moueretur animal, cōmode sanè facere possit: alter vero si ante progredi debet (quod omnibus ferē natura contingit) necessarius proculdubio esse videtur. Ad hæc præterea, si præcedentiū inflexus crurum retro versus esset, duobus contrarijs in progressu motibus, ante scilicet & retro, vnicum moueretur crus: quod profecto absurdum, ne dicam impossibile, esse certissimum est. Hac enim crurum conformatioe dum illorum incuruatur alterutrum, femoris quidem extreum illud quod genu articulo necditur, retro abire necesse est: reliquum vero cruris, quod à genu descendens ad talos, tibiam in homine vocant, ante procurrere oportet. Duo igitur cruris eiusdem eodem in progressu motus, & eosdem cōtrarios effici necesse est: quod accidere non potest, si ad externum circuli ambitum, id est ante, crura flectantur. Siquidem & femur ipsum, & reliqua cruris pars genu subiecta anterius semper in progressu vergere hoc contingit modo. Et homo quidem ipse ex bipedum existens genere, naturaliter dictam ob causam loco se mouens crura anterius flectere merito existimandus est: brachia autem idem ad internū circuli orbem, id est retro, non ab re semper incuruat. Si enim hæc contrario inflesteretur modo, necq; ad manuum opera reliqua obeunda, necq; ad ciborum comprehensionse assumptionesve usui esse possent. Ex quadrupedū vero genere illa quæ animal pariunt, priora quidem crura, tum quia ad progressum sunt prævia, tum quia anteriori corporis sunt locata in parte, tum etiam ob eam quam in homine diximus causam, ad externum circuli ambitum necessario inflectunt. Hoc enim ijs & illis pulchre conuenire videtur. At qui isto etiam inflexus modo quadrupeda altius priora attollere possunt crura: quæ si cōtrario se haberent habitu, paulum sanè à terra erigi valerent: hoc vero ideo, quia prævio sublatu crure & femur ipsum, & is articuli flexus cui cruris supponitur reliquum, sub ventrem dari necesse esset. Posteriorū vero crurum inflexus si aliter ac naturaliter se habent, non retro, sed anterius vergerent, modice præpediteq; quadrupeda simili de causa posteriora attollere crura possent. Siquidem eo in opere & femora ipsa, & suffraginum articulos sub ventrem dari contingeret: quod minime accidere videtur posteriorum (vt nunc habet) crurum flexibus ad internum orbis ambitum, id est retro, naturaliter obueris. Iis præterea quæ mammas habent brutis, fœtusq; enutriunt, melius commodiusque ad opera illa obeunda posteriora retro flectuntur crura. Haud enim facile si curuarentur anterius, pullos admittere aut tueri suos possent. Quamobrem vt nunc quadrupeda habent, commode adeo opportuneq; se habere videntur, vt nec melius neq; elegantius se habere posse certissimum sit. Cæterum vt hac de re aliiquid ad summam manifestò colligere valeamus, animaduertendum est q; cum quatuor solummodo sint inflexuū modi qui in membrorū articulis compagibūsve fieri possint: aut enim tam priora q; posteriora crura ad internū orbis necessariò flectuntur ambitū, aut vtraque recuruantur ad externum, aut permutatim se habent, & non eodē vergunt, sed priora quidem ad externum circuli flectuntur orbem: posteriora vero ad internum, aut contrario ijs se habent modo, ita vt conuexi vtrinq; se inspiciat orbes, concaui vero extrinsecus vergant: Cum inquam quatuor ijs solum huiusmodi in membris inflexum reperiatur modi: nullum neq; ex bipedum, neq; ex quadrupedū genere, vt primus secundusve dictat modus, membra inflectere palam animaduertitur. Secundum tertium vero modum quadrupeda ferē omnia crura inflectunt sua. Nam secundum quartum, Elephāte excepto, ex quadrupedum genere nullum inflebit animal. Homo autem (vt retro dictum est) crurum hac in re & brachiorum sibi inuicem contrarios habet inflexus. Hæc enim ad internum flectit ambitum, crura vero ad externum recuruatur. Qua etiam in specie animaduertere licet ijsdem in membris contrarios vicissim articulorum inflexus semper existere. Siquidem cubitus ad internum flectitur orbē, manus autem ea in parte qua brachio iungitur, quam Carpon græci appellant, ad externum incuruatur ambitum, rursumq; humerus ipse ad externum. Consimilique modo id ipsum in crurum etiam flexib; cernere contingit. Femur enim in coxę pyxide ad internum curuatur orbem, genu autem ipsum flectitur ad externum: contrà iuxta talos pes ad internum flecti orbem animaduertitur. Ex quo etiam distinguere licet superna infernis contrario semper se habere modo. neque hoc profecto ab re. Siquidem ex contrarijs emanant initij. Humerus enim, vt diximus, ad externum circuli orbem inflectitur, fermur autem ad internum. Et rursum cubitus ad internum, genu vero ad externum reflectitur ambitum. Parique modo manus ad externum, pes vero ad internum incuruatur orbem. Et membrorum quidem inflexus omnium, eorumque causæ hoc (vt prædictum) se habent modo. Mouentur autem animalium omnium quæ retro sunt crura, ad ea quæ ante, secundum diametrum. Dextro enim quod

*Cur holes &
alalia sic ut
facere viden-
tur, crura in-
flectunt sua.*

*Quod crura
secundū dia-
metrū moue-
antur, & quā-
obrem.*

ante est præcedente, sinistrum quod retro est consequitur crus. Pariq; rursus modo anterius lœvum posterius consequitur dextrū. Huiusc autem rei in prōptu causa est, quoniam si quæ ante sunt, prius simulq; mouerentur crura: cum animantis iugis continuuq; interpolaretur motus, tum violenta & veluti in ante procidua ambulatio fieret, posterioribus ad priora cruribus extēsione quadā attractis. Ad hēc etiā, nō progressio huiusmodi esset mot⁹, sed potius saltus existeret: atq; difficile laboriosūm ve cōtinue hoc moueri modo non ab re censemur. siquidem equos eos qui in pomparum solennijs hoc progredi coguntur modo, celerrime lassescere deficereq; animaduertimus. Has igitur ob causas priorib; seorsum posteriorib; nullum mouetur animal. Sed neq; ambobus simul dextris, neq; lœvis vtrisq; primo sese mouere potest animal. sic enim nullo subnixum fulero proculdubio pessum iret. Si 10 igitur aut horum alterutro modo, aut secundum diametrum moueri animal necesse est, neutroq; illorum id posse moueri probatum est, consentaneum profecto fuerit omne animal necessario secundum diametrum moueri. Hoc enim motum modo nullam retro adductis difficultatibus ansam præbere videbitur. Quamobrem & equi, & huiusmodi reliqua in progressu non dextris simul aut lœvis vtrisq;, sed secundum diametrum stare etiam animaduertuntur. Quo etiam modo ea quæ plures quæternis habent pedes, moueri planè videmus. Semper enim quatuor deinceps posita crura secundum diametrum mouent. Hoc autem in ijs quæ tardo procedunt motu, clarissime videre contingit. Cancri quinetiam ipsi cum ex multipedum existant genere, isto se mouere modo videntur. Etenim quorū versus ijs tendere datur, eo secundum diametrum moti tendunt. peculiarem enim huiusmodi animal motum habere videtur, cum inter cætera solum nō ante, sed oblique & in latus semper procedat. Cæterum cum oculorum sensu anterior semper pars determinari præfinirive censeatur, & huiusmodi animal mobiles illos naturaliter habeat, & in transuersum eos semper agat: Cancros etiam ipsos hac ratione ad ea quæ ante sunt moueri non ab re cōcedere possumus. Aues autem omnes eo quo quadrupeda modo ad internum circuli orbem crura inflectunt sua. Similis enim vtracq; naturæ quadā tenus participare videntur. siquidem ea anteriorum vice crurum alas gerunt, quas ad externum orbis ambitum inflectere, vt quadrupeda priora semper crura, clare animaduertimus. ab ijs quinetiam dū progrederi volunt, motus naturaliter sumunt initia, cum peculiaris avium motio volatus esse censeatur. Quamobrem alis ablatis neq; progrederi, neq; vestigio stare vlla potest auis. Ad hēc præterea cū auiū genus omne & bipes sit, & staturæ haudquaquā erectæ, & anteriores corporis partes leues agilesve habeat, aut necessum est, aut melius saltem, & eius naturæ accommodatius, vt stare si miter valeat, 30 ea qua gerit figura, substratam & retro vergentem habere coxam: hoc autem corporis habitu crura id genus ad internum orbis ambitum eo quo quadrupeda modo similiq; de causa inflectere necesse est, tū vt altius illa possit attollere, tum vt fœtus quoq; suos admittere tuericq; cōmodius valeat. Ad sumam autem, neq; difficile admodum, neq; abstrusum penitus reconditumve est animaduertere cum in aib; ipsis, tum in eo volantium genere quod membranaceas habere alas diximus, tum etiam in ijs quæ in aquis degunt animantibus, natationeq; sese mouent, quā ob causam ea quibus nata moueri sunt partes, obliquos initiorum naturaliter habeant exortus, vt in volucrib; alæ, in infectis membranæ, in pisciū vero genere pinnæ natura oblique & in latus sese habere videntur. Cōmodioris enim hoc meliorisq; usus gratia illis inesse existimandum est. Quippe hoc citius validiusq; modo hēc quidem aërem, illa vero aquas proscindere valēt, siccq; cedentibus elementis ijs quorū versus voluerint 40 totis corporibus ocyus deferri possunt. Ex quadrupedum vero genere ea quæ oua pariū animatia, & quoniam latebras cauernasq; petūt, Troglodyta sunt appellata, quales Crocodili, Lacerti, Stellionisq; existunt, Testudinumq; insuper genus omne tam lutiarum, quam terrestrium, omnia inquā hēc humi extensa obliquaq; habēt crura, quæ etiam in latus illa incuruare vidētur, tum vt cōmodius humiles subintrare possint latebras, tum vt edita à se oua fouere & incubare melius valeat. Nā extra latebras degentia hēc ipsa femoribus sub se datis & erectis, facile corpus possunt attollere: quod nisi extrinsecus, & in latus crurum vergente inflexu, minime valerent efficere. Cæterum q; animalia quidem illa quæ sanguine carent, pedibus tamen sunt prædicta, multipeda existant, nullumq; illorū quadrupes esse percipiatur, retro est à nobis abunde satis ostensum. Quod autem in ijsdem ipsis, priorib; posteriorib; exceptis pedibus, intermedios necesse sit tum vergere semper in latus, tum sursum versus inflecti, & oblique etiam retro declinare, perspicue patere potest. siquidem ijsitu ipsorū inter extremos medij collocati, præcedentiū quodāmodo insequentiumq; vicem implere debent. Anterior 50 igitur vt præcedunt, posterior autem vt insequuntur eos inflectere oportebat. Verum quia hēc simul esse non possunt, & amborū (vt diximus) ijsitu vicem reēste supplere videntur, in latus exire illos, & obliquos habere inflexus figura quadam obtorta & vacia necesse fuit. Nam priora posterioraque in ijs animalibus crura eo sanè flestantur modo, quo præcedentia insequētiāve naturaliter inflecti par est. Pedum præterea numerus in ijs ipsis cur eo inflectant modo, in causa etiam esse videtur. obliqui enim crurum inflexus, vacijsq; vtrisq; intermedij pedes, & minus sese in progressu præpediunt, & rarius atteruntur occursum, cum & alioquin is crurum habitus ad subintrandas etiam cauernarum latebras maxime (vt dictum est) sit accommodatus, qualem vt plurimū aut omnia ferē, aut ex ijs plura proculdubio habere videntur. Cancri autem inter multipeda animantia maxime sunt spectabiles & singulares. Non enim antē prægrediuntur nisi eo quo diximus modo, soliq; inter animalia reliqua plures habent præios pedes. Rei autem huiusc causa esse censemur, cum aspera illorum crustaceaq; tergo,

Quæ saltu
prægrediuntur
cito lassescere

Cancros inter
cetera animalia
ita non recte
sed oblique
procedere.

Cur quæ mas
ueri nata sunt
obliquos initia
torū motio
nis habent
exortus.

Troglodyta
animalia.
Crocodili.
Lacerti.
Stelliones.
Testudinos.

Cancros inter
multipeda
maxime esse
singulares.

ris natura, tum quod hos non natatus sed progressus gratia manifestò habere videntur, cū solo vtā tur progressu. Cæterum multipedum etiam omnium, veluti quadrupedum illorum quæ Troglodyta appellauimus, quales sunt Lacerti, Crocodili, multaq; præterea ex ouiparis, obliqui semper crurū existunt inflexus. Hoc vero ideo, quoniā hæc quidem ex ijs partus tempore, illa vero per omnē ferè vitam speluncarum latebras subire animaduertuntur. Sed aliorum quidem mollitudine sua obtorta vaciacq; fiunt crura: Locustarum vero pedes præduri alioquin & asperi, hac censemur esse figura, vt commode videlicet ijs id animal in natatu vt possit. siquidem non ambulando vt Cancri, sed nando Locustæ mouentur in aquis: quem ad vsum maxime etiam illis conferre videtur cauda. Contrà autē cancris oblique (vt dictum est) reflexa sunt crura, veluti sanguine præditis ouiparis, & multipedum etiam generi, non natandi gratia (sola enim vtitur progressione id animal) sed tum quia prædum ostreaceūmve est, tum quia cauernas subintran. Nam & iuxta terras semper degit, & corporis forma est rotunda, nullāq; habet caudam, quæ locustis (vt diximus) natandi causa data esse videtur. Quam obrem id solum animal alterutro æque latere tanquam postrema corporis parte commode vti possest. Hoc vero ideo, quia vtrinq; omnes præuios ducēsve habet pedes. cuius rei causa esse censemur, quia nullus ante, sed omnes curuantur in latus. Quia igitur duritie (vt dictum est) sua, tergorumque crutis oblique illos inflecti cōtingit, in latus ideo progrediuntur Cancri: & rursus quia in latus tensunt, omnes iccirco præuios habere pedes necesse est. Si enim alijs quidem starent, mouerentur vero alijs, ipsa se progesione præpedirent, & eo in opere sibi ipsis proculdubio officerent. Pisces autem ijs qui & plani sunt, & rhombacea existunt figura, sic natare videntur, quemadmodum ex hominibus ijs qui monoculi sunt, ambulant. obuersa enim quodammodo & straba illorum est natura. In volucrum vero genere Palmipedes appellatae pedū remigio natant: quæ ideo bipedes sunt, quia aëre inspirant vicissim & respirant. Palmipedes vero existunt ideo, quoniā in aquis vitā agunt. Pinnae rum nanq; vice latos habent pedes. Crura quinetiam ijs non quemadmodum in alijs cernitur aibis, ventri ferè subiacent medio, sed retrouersus declinant magis. Cum enim enim brevia sint, hac collocata in parte ad natandum pulchre sunt accommodata. Brevia vero ideo existunt, quoniam & crassa sunt ea, & pedes lati: duobus ijs, quod longitudini detraxerat, prouida resarciente natura. Crassa enim hoc pedum habitu crura, longiusculis, ad nandi vsum, aquasq; vi repellendas, proculdubio opportuniora existunt. Ceterum non ab re etiam esse censemur, pedes habere volucres, quibus omnino careat pisces, cum eæ quidem in terris vitam agant, vbi progesi sit opus: (non enim semper illæ in sublime ferri possunt ijs verò in aquis degant, primisq; ad natandum vtantur, non pedibus: quos profecto si pisces haberent, aut sine pinnis: nullum ad vsum eos habere continget: aut habētes cum pinnulis, propriā illorum exuere naturam necesse esset. siquidem pinnae pedesq; simul nullum sanguine præditum habet animal. Verū quāuis aues piscēsve hoc inter se distant modo, alia tamen ratione cōuenire sanè visēt, volucres nanq; parte corporis superna eadēq; pna binas gerūt alas, inferna vero & supina parte pedes habent. Pariq; modo pisces in corporis parte prona geminas habent pinas, totidēq; iuxta illas supina in parte omnes ferè gerunt. Vtraq; præterea hæc sui generis caudam retro similiter habere vidētur. De ostreorū autē genere vniuerso non immerito quispiam hoc in loco ambigere posset, quisnā ipsorum existat mtois, vndēve initiū habet. Siquidem in ijs neq; dextrum esse neq; leuū vspīa animaduertitur. Nam quod se mouere huiusmodi possint, cum istuc oculis cernatur, haudquaquam cadere in controvēsiā debet. An quod mutilum forsan membrisq; imminutum totum hoc genus merito existimandum est, simili iccirco mouere se posse modo est credendum, veluti si quis ex pedestriū genere animal qnodpiā cruribus decurtatis quo postea vellet id ferri permitteret. Quo natūræ habitu vitulos esse marinos, necnon vespertiliones, liquido est animaduertere. Hæc enim quadrupeda quidem existunt, verum manca & mutila, pedibusque omnino male vti possunt. Quamobrem ostreacea confitendum est omnia se quidem mouere posse, motum tamen illum veluti contra naturā ipsius leges præfinitionesq; existere. Siquidē naturaliter immobile vniuersum ostreorum est genus. Et ad summam, vt stantia hærentiāe moueri ea fatendum est: vt autem loco se mouentia, stare illa proculdubio asseuerandum. Cancri autem ipsi ex crustaceorum genere dextras quidem & laevis habere credūtur partes, verū nō expeditas admodum, neq; insigniter expressas. Nam quod illas habeant, vel vnum hoc indicio esse potest. Siquidem dextrum in omnibus brachium maius robustiusq; esse percipitur, hac corporis nota dextra à laevis separante & distingueante natura. Et de partibus quidem cum alijs omnibus, tum de ijs maxime quæ ad animalium progressum, cæterasq; per locum mutationes facere videntur, hoc in præsentia modo à nobis sit constitutum. Reliquum est vt ad animi contemplandam naturam deinceps accedamus.

F I N I S.